

DE REFORMATIE

WEEKBLAD TOT ONTWIKKELING VAN
HET GEREFORMEERDE LEVEN

DIE UWE JEUGD VERNIEUWT

ALS EENS ARENDS PSALM 10:3

Onder redactie van Prof. Dr V. Hepp, Ds K. Schilder, Dr C. Tazelaar en Prof. Dr J. Waterink

Medewerkers: Dr H. A. van Andel, Solo; Ds R. E. van Arkel, Utrecht; Dr Henry Beets, Grand Rapids; Dr C. Bouma, 's Gravenhage; Ds K. Fernhout, Vreeland; Prof. Dr F. W. Grosheide, Amsterdam; Prof. Dr T. Hoekstra, Kampen; Dr G. Keizer, De Steeg; Ds B. A. Knoppers, Amsterdam; Ds C. Lindeboom, Amsterdam; Dr S. O. Los, 's Gravenhage; Dr J. W. Marmelstein, Amsterdam; Ds F. C. Meijster, Rotterdam; G. Meima, Groningen; Ds D. Postma, Burgersdorp (Zuid-Afrika); Ds A. Ringnalda, Soerabaja; Ds J. C. Rullmann, Wassenaar; J. Strikwerda, Dokkum; Dr J. Thijs, Zwolle; Dr J. Veldkamp, Hilversum; Prof. Dr D. H. Th. Vollenhoven, Amsterdam; Ds J. de Vries, Tilburg; Ds J. D. Wielenga, Franeker; Mr J. A. de Wilde, 's Gravenhage.

Adres der Redactie:

Prof. V. HEPP, Van Breestraat 14, Amsterdam.

Drukkers-Uitgevers:

OOSTERBAAN & LE COINTRE, Goes
Tel. No. 58 — Postrekening No. 36000.

Abonnement: f125 per drie maanden bij vooruitbetaling.

Voor 't Buitenland f750 en voor Ned-Indië f6— per jaar.
Advertentiën: 35 ct. p. regel. — Losse nummers f0.15.

Het eindredacteurschap wordt thans weer waargenomen door Prof Dr V. Hepp. Tot nadere aankondiging is zijn adres: Duitse Kampweg 10, Wolfhezen.

INHOUD: Uit de Schrift: Naar buiten met Jezus! Hebr. 13:12. — Kerkelijk Leven: Synode-indrukken II. — Het Boek van de Week. — Uit de Buitenlandse Kerken: Personeel. — Perschoon. — Kerknieuws: Verslag Generale Synode te Arnhem. — Advertentiën.

UIT DE SCHRIFT

Naar buiten met Jezus!

Daarom heeft ook Jezus... buiten de poort geleden. (Hebr. 13:12)

Het is voor een geloovigen Schriftlezer een duidelijk afgeteekend, afzonderlijk moment in het lijdensbericht van Christus, dat Hij naar buiten ging, dat Hij werd uit-geleid. Alle evangelien zeggen ons: Hij ging uit, Hij ging uit, Hij ging naar buiten, Hij werd gestooten buiten de poort.

Dit evangelisch bericht, dat men Jezus leidde buiten de poort, mogen wij niet losmaken van de dogmatische uitspraak: want welker dieren bloed voor de zonde gedragen werd in het heiligdom door den hooge priester, derzelver lichamen werden verbrand buiten de legerplaats. Daarom heeft ook Jezus, opdat Hij door Zijn eigen bloed het volk zou heiligen, BUITEN DE POORT geleden. (Hebr. 13:11-12). De schrijver van deze woorden herinnert hier aan de bepaling van Leviticus 16:27. Daar is gezegd, dat men huid en vleesch van de als zondoffer geslachte dieren moest brengen buiten de legerplaats. Immers, het lichaam van deze als offerande geslachte beesten, is „als onrein weggedaan, er is geen gemeenschap meer tusschen het volk in het leger en het met de zonden beladen offerdier.“ In deze wetsbepaling werd dus voor de gedachte van vele eeuwen vastgelegd, — en tot op Christus vastgelegd! — dat hetgeen buiten de poort gebracht wordt, buiten de legerplaats, niet meer als rein beschouwd mag worden. Omdat het onrein is, behoort het niet thuis in de gemeenschap der reinen.

Voor Christus Jezus was dus dat oogenblik, waarop Hij door de poort moest heengaan, met den rug naar den tempel, een zweeps slag van den hemel. God zelf verstiet Hem buiten de heilige stad.

Laat Jezus nu Zijn kruis maar dragen, wie zal den uitersten exlex helpen? De via dolorosa; de menschen zeggen dat mooie woord — alweer latijn — met vibreerende stem; maar de engelen zeggen: het riekt hier kwalijk. Geen wonder: die weg ligt ook buiten de poort. En tot de gemeenschap van wat onrein is, wordt nu Christus uitgeworpen. Wat onrein is, en buiten het leger wordt geworpen, nu ja, zeg het maar, dat komt op de mestvaalt. Schrikt iemand van dit woord Maar dat is geen bezwaar; schrikken is vandaag de bedoeling. Of vindt iemand dit woord onbijbelsch, of ongepast, of oneerbiedig? Maar dan kent hij zijn bijbel niet. Want dat de mestvaalt heid is van de hel, en dat die plaats, waar men het vuil, de onreine dingen heen brengt, in profetisch licht gezien, een beeld wordt van de helse duisternis, dat leert de bijbel zelf. Eén van Juda's getrouwe koningen — Josia — heeft immers inderjijd het dal van Hinnom, een plaats, die eerst door den afgodischen Molochdienst als offerplaats in beslag genomen was, opzettelijk tot een mestvaalt gemaakt. En de profetische geest heeft daarvan gemaakt een symbool, eerst van de onreinheid, en daarna van de hel. (Jer. 7:31, 32, Jes. 66:24.)

Zoo bewegen wij ons dus in bijbelsche lijn, wanneer wij op deze wijze het verband tusschen de dingen leggen. De mestvaalt — dat klinkt wat vreemd; maar het dogma van Christus' borgtocht kan geen volkstaal missen, die de Schrift gebruikt heeft om het schuldoffer te wijzen buiten de poort.

Nederdaling ter helle zou trouwens voor Christus' eigen geest, die naar alle kanten de dingen zuiver voelt, niet mogelijk zijn geweest binnen de muren van Jeruzalem. Niets is toe-vallig. Golgotha móest vallen buiten den stadsmuur. Want zóó eerst, door uit te gaan buiten de poort, en dan begeleid te worden met fugatische wraak-muziek van den Rechter daarboven, die in Israëls wet Zijn toorn uitgedrukt heeft, (doch in de bepalingen omtrent den buiten de poort geworden gevloekte heeft willen zeggen, dat er een onverteerbare rest van toorn is, die door menselijke woorden niet volkomen kan gezegd, en door aardsche straf-middelen niet tot volle kan uitgewerkt worden, een helse toorn dus) zóó eerst kon Jezus zich volmaakt beschouwen als nederdalend ter helle, den vloek doorlijdend, bewust de exlex²⁾ zijnde. Exlex bij de menschen, ja; maar omdat God Hem een strafmaat toebedeelt, en een toorn-expressie vernemen doet, welke beneden-aardsch, en daarom hellsch, is. En zóó eerst kan Hij weten, te zijn: de bok der verzoening, die met zonde beladen, den dood gestorven is, en onze onreinheid in Zijn bloed verdoet! Groote Verzoendag — goede Vrijdag.

Zoo worden wij van boven gedwongen, psalmen te zingen op den weg, die opleidt, of afdaalt, — hoe moeten wij dat vandaag nu zeggen? — naar de wereldmestvaalt en bij de propylaeën van de hel.

Zegt iemand: ik kan niet; of: ik vind dat niet in stijl?

De laatste zondigt zwaarder dan de eerste. Maar hoe het zij, — daar staat óók voor onze „nobeles“ gedachten, en ook voor onzen „goeden smaak“, en ook voor ons „humanaar gevoel“, en ook voor ons gevoel van eigenwaarde, dit harde woord geschreven: zoo laat ons dan tot Hem uitgaan, buiten de legerplaats, Zijne smaadheden dragende. (Hebr. 13.) Elke dogmatisch, die de voldoening van Christus weigert te aanvaarden, is aan dit woord ongehoorzaam. Zij gaat niet buiten de poort. Ze trekt haar neus op voor de mestvaalt van Gods wijd heil. En daarom komt zij er nooit toe, te bemerken, dat Gods engelen in het moment van Christus' uitstooting buiten de poort, zich afwenden van de onreinheid onzer zónde. Maar de leerling van Calvijn, gegrepen door de Schriften, hij weet het hier, dat het woord: „buiten de poort“, samenhangt met hellegedachten, en vol is van hellegeruchten. Hij wil den kwaden damp van zijne zonden niet van zich weg laten blazen door den windverdrjver van het humanisme; maar hij wil ontdekt worden aan zichzelf, juist bij de mestvaalt aller werelden. Buiten de poort, buiten de poort. Hij wil wel rusten in den Christus, die dit alles voor hem heeft geleden, en in zijn plaats doorstaan, maar hij wil het dan ook niet vergeten, dat hier de mestvaalt der onreinheid was. En dat dit pad het zijne was.

Nu wordt het ons wel een verwonderlijke zaak: wij zien daar buiten de poort om Jezus den chaos der menschen; wij vinden alles van zijn plaats. Maar zóó juist zette God voor den Borg alles op zijn plaats. En den Borg zelf vooral. Derhalve: alleen dat vloekend Woord van God hield Jezus staande, en bracht Hem weer op rechte baan. De chaos van de menschen, die de orde onderstboven had gekeerd, die had Zijn denken niet vertoebeld. Hij zag den kosmos rijzen van Gods recht, en strompelde voort: een held. Hij ging naar Golgotha,

en trad manmoedig buiten de poort. Hij wist het, de menschen hadden Hem gestooten buiten Mozes' recht, maar huns ondanks komt Hij er zóó weer in.

Er ligt dan ook een prachtige ironie in het oogenblik, waarin Pilatus met den sleutel van Rome de poort van Jeruzalem ontsluit, om iets, dat kwalijk riekt, te brengen naar de mestvaalt van de wereld. Kwamen de duivelen grissend toeschieten? Maar hun spel was reeds in den aanvang verlore. Want die van Mozes' erf verjaagd was, werd slechts in Mozes' eigen licht en wet verklaard. En die ontijdig door de menschen tot een exlex was geworden (want hun valsche rechtspraak was met Jezus niet klaargekomen), — werd nu naar Gods recht en rede, op Gods volmaaktentijd, een exlex van de aarde, een kind der hellepijn, bij God. Al wat de menschen onderstboven keerden, dat is door God weer op zijn plaats gezet.

De hooge priesters werpen Jezus buiten de poort; maar dienen daarmee huns ondanks de voorbereiding van Gods uiterste slachtoffer. Het offer voor de zonde. Noach heeft gezien hameren aan een bespote ark. En Jezus heeft ze zien werken aan het verachte offer. Ze keuren het lam wel af, en zeggen wel: dat is geen lam, dat offerande wezen kan; maar huns ondanks moeten zij alles, wat aan den zondebok geschiedt, aan Hem voltrekken. En waar Hij zelf gewillig is in Zijn dood, en Zijn kruis op zich neemt, daarom is Hij, behalve zondebok, ook paaslam in zachtmoedigheid.

Zoo gaat de Heiland buiten de poort, verlaagd, verlaagd. Maar wie Zijn God gezien heeft, gelijk Hij zelf op God gelet heeft, die zingt zijn lied Hem toe: verhoogt, o poorten, nu den boog, rijst, eeuwige deuren, rijst omhoog, opdat g' het offer uit moogt laten. En alle bedrukte ziel, die binnen de poort geen uitkomst heeft, en buiten de poort geen inkomst, die zette zich hier neer, en leze een verwonderlijk woord: hier staat te lezen van borgtocht en van voldoening en van verzoening.

Doel men moet er dan ook het eenige wetboek — het geopenbaarde — voor openstaan. Anders is het enkel nonsens, wat hier staat. Pure onzin: ergemis en dwaasheid. (1 Cor. 2.)

K. S.

¹⁾ Dr F. W. Grosheide, De Brief aan de Hebr. en de Br. v. Jak., A'dam, Bottenburg, 1927, 381.

²⁾ Exlex — d. w. z. buiten den kring der in woorden geschreven wet gestooten.

KERKELIJK LEVEN

Synode-Indrukken.

II.

De werkwijze der Synode.

Vóór het samenkomen van de Synode is veel over haar werkwijze geschreven.

Onwillekeurig zal men zich afvragen, of dit eenigen invloed heeft gehad op deze Synode.

Voorop sta, dat het moderamen kort na de opening der Synode niet met een uitgewerkt voorstel is gekomen.

Toch zijn er wel enkele maatregelen genomen.

Zoo heeft de praeses de wenschelijkheid uitgesproken, dat de rapporten over de rapporten geen herhaling zullen bevatten, wat in de laatste rapporten reeds staat uitgedrukt.

Dat is op zichzelf reeds een heel gewichtige zaak.

Vele rapporteurs hebben zich daaraan ook gehouden.

Anderen scheen het nog wat moeilijk te vallen en te breken met de routine, die zij in den loop der jaren zich eigen hadden gemaakt.

De praeses doet zijn best dezen maatregel ook door te voeren.